

LEIKANGER KRAFT AS
Røysavegen 1
6893 VIK I SOGN

Vår dato: 16.06.2023

Vår ref.: 202307228-5 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: RPWJKA

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Store Trastadalsvatn – Leikanger kraftverk, Sogndal kommune

Vi viser til søknad av 24.05.2023 fra Sognekraft Produksjon AS om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Store Trastadalsvatn.

Om søknaden

NVE har mottatt følgende søknad datert 24.05.2023:

«Dam Store Trastadalsvatn i Sogndal kommune – Søknad om fravik fra manøvreringsreglement

Saken gjeld løyve til mellombels fravik fra manøvreringsreglement for Store Trastadalsvatn i Sogndal kommune. Arbeidet med damrehabiliteringa vart overteke frå entreprenøren hausten 2022 og oppfylling av vatnet starta 3.oktober og vart avslutta 22.november. Under oppfyllinga vart det oppdaga ein mindre lekkasje i dammen på ca. 1007,8moh. Vassnivået vart etter oppfylling tappa ned til under lekkasjepunktet og har sidan då blitt helde under dette nivået.

Sognekraft planlegg no å lekkasjetette området der lekkasjen er med hjelp av injeksjon i fjellet. Det vil bli utført synfaring og planlegging av arbeidet med ingeniørgeolog og fagansvarleg hjå Norconsult.

Arbeidet har fylgjande tidslinje:

- *Mai/Juni: Oppfylling av magasin med smeltevatn. Jamnlege tilsyn med lekkasje.*
- *Juni: Tilsyn med ingeniørgeolog for å planlegge injisering*
- *Juli: Kontrollert nedtapping til LRV.*
- *August: Arbeidsperiode for lekkasjetetting.*
- *September/Oktober: Oppfylling med jamnlege tilsyn.*

I manøvreringsreglementet for Store Trastadalsvatnet kvotehøgden oppgitt etter eit lokalt høgdesystem. Det er under rehabiliteringsarbeidet blitt gjennomført meir presise oppmålingar i henhold til NN2000. Dei nye oppmålte høgden samsvarer ikkje

med dei lokale høgdene og Sognekraft vil parallelt med denne søknaden sende inn forslag til revidert manøvreringsreglement.

	Manøvreringsreglement	Oppmålt NN2000
HRV (m.o.h)	1013,0	1008,8
LRV (m.o.h)	1008,5	1004,3
Reguleringshøyde (m)	4,5	4,5

I fylgje punkt 2 manøvreringsreglementet for reguleringa, fastsett ved kgl.res 17.06.2016 kan Sognekraft nytte vatnet mellom HRV og HRV-2m i Leikanger Kraftverk, mens vatnet under dette skal vere reservevatn for Leikanger Vassverk. Arbeidet med lekkasjetetting vil gjere det nødvendig å senke vatnet 0,5m under LRV.

Sognekraft søker med dette om løyve til å fråvike frå manøvreringsreglementet i perioden 19.juni 2023 til 01.november 2023 for å få utført arbeidet med lekkasjetetting og ber om løyve til å senke vatnet 0,5m under LRV i perioden.

Sogndal Kommune er varsla om lekkasjen og det planlagde arbeidet. Leikanger Vassverk vil i perioden bli forsynt frå dei provisoriske drikkevassbrønnane.»

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE sendte søknaden på høring til Sogndal kommune, Statsforvaltaren i Vestland og Vestland fylkeskommune for kommentarer med frist 09.06.2023. Vi mener saken er tilstrekkelig belyst gjennom dette. NVE mottok to høringsuttalelser.

Statsforvalteren i Vestland uttaler i e-post av 07.06.2023:

«For å kunne tette ein lekkasje i dammen, må magasinet tappast 0,5 meter under lågaste regulerde vasstand (LRV) i perioden juni – oktober 2023. Statsforvaltaren i Vestland konstaterer at tiltaket er nødvendig. Vi ventar ikkje at den mellomelse nedtappinga vil få særlege konsekvensar for fisk eller anna naturmiljø.»

Vestland fylkeskommune uttaler i brev av 11.06.2023:

«Seksjon for kulturarv i Vestland fylkeskommune har vurdert saka som regionalt kulturminnemynde.

Vi har i dag ikkje kjennskap til automatisk freda kulturminne eller andre verneverdige kulturminne innafor tiltaksområdet.

Elles gjer vi merksam på meldeplikta etter kulturminnelova § 8, 2. ledd. Dersom automatisk freda kulturminne som gjenstandsfunn, flekkar med trekol eller konstruksjonar vert avdekt under gjennomføring av tiltaket, må dette straks meldast til Vestland fylkeskommune, og arbeidet stansast til funnet er vurdert.

Vestland fylkeskommune har ingen vidare merknader i høve kulturminne.

Trastadalsvatnet ligg i eit svært viktig friluftslivsområde, men nedtapping til ein halv meter under LRV vil truleg ikkje ha vesentleg innverknad på friluftslivet.

Det er aure i Trastadalsvatnet, og ved nedtapping større enn to meter vil det truleg ikkje vere rekruttering av aure til innsjøen (Hellen og Kålås 2010). Det er difor viktig at perioden med nedsenking vert så kort som mogleg, og at vatnet vert fylt opp så snart som råd etter at arbeidet er ferdig.»

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Sognekraft søker om å få senke Store Trastadalsvatnet 0,5 m under LRV i perioden 19. juni – 1. november 2023. Bakgrunnen er behov for å tette en lekkasje i dammen ved utløpet av magasinet. Lekkasjen ble oppdaget etter rehabiliteringen av dammen høsten 2022. Det er nødvendig å senke vannstanden 0,5 m under LRV for tette lekkasjen ved injeksjon i fjellet. Det er lagt opp en plan for arbeidet.

Magasinet Store Trastadalsvatnet har en reguleringshøyde på 4,5 m. De øverste 2 m kan brukes til kraftproduksjon i Leikanger kraftverk. Resten av magasinet mellom HRV - 2 m og LRV skal ifølge manøvreringsreglementet kun nyttes som reservevannkilde for vannforsyning og andre vannuttak i Henjaelvi. Fra inntaket i Henjaelvi er det krav om slipp av minstevannføring hele året.

Gjennom høringen kom det ingen innvendinger mot det omsøkte tiltaket. Statsforvalteren venter ingen særlige konsekvenser for fisk eller annet naturmangfold som følge av nedtappingen. Fylkeskommunen minner om at det er aure i magasinet og at perioden med nedtapping bør gjøres så kort som mulig av hensyn til auren og rekruttering. NVE vurderer konsekvensen av en senkning av vannstanden 0,5 m under LRV til ikke å gi nevneverdige negative virkninger for biologisk mangfold.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig med en varighet over drøye fire måneder og at en senkning 0,5 m under LRV er et beskjedent avvik i et reguleringsmagasin. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Store Trastadalsvatn brukes også som reservevannkilde for vannforsyning og andre vannuttak i Henjaelvi. I søknaden opplyses det om at Leikanger Vassverk vil bli forsynt fra de provisoriske drikkevannsbrønnene i perioden med vannstand under LRV. NVE har vært i kontakt med Teknisk etat i Sogndal kommune og fått bekreftet at planene om nedtapping av Store Trastadalsvatn er godt kjent og at det er laget planer for avbøtende tiltak i anleggsperioden for lekkasjeutbedringen. NVE vurderer ut fra disse opplysningene at også drikkevannsinteressene er godt ivaretatt.

Ved å ta slike hensyn kan ikke NVE se at den midlertidige senkningen under LRV er til skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Leikanger Kraft AS kan senke Store Trastadalsvatn 0,5 m under LRV i perioden 19. juni til 1. november 2023.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Kravet til minstevannføring i Henjaelvi skal overholdes i hele perioden.
- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under LRV.
- Perioden med vannstand under LRV må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt før nedtappingen starter og det skal informeres om fraviket på relevante nettsider.
- Instrumentering for registrering av vannstand inntil 0,5 m under LRV skal etableres samtidig med at magasinet likevel er nedtappet, dersom slikt utstyr ikke allerede er etablert. Jf. punkt 4.5 i retningslinjer av 20.06.2016 for registrering av vannstand i reguleringsmagasin.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Leikanger Kraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Godkjent av Brit Torill Haugen
Seniorrådgiver

Rune Flatby
Spesialrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

LEIKANGER KRAFT AS

Kopimottakerliste:

SOGNEKRAFT PRODUKSJON AS

Mari Hegg Gundersen

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

SOGNDAL KOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.

